

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In Qua Tractatur De Contractu Et Sacramento Matrimonii

Bosco, Jean a

Lovanii, 1678

Concl. IX. Conscius alicujus impedimenti, etiam sub secreto naturali,
tenetur, per se loquendo, illud revelare, si sperat Matrimonium
impediendum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73432](#)

CONCLUSIO IX.

Conscius alicujus impedimenti, etiam sub secreto naturali, teneatur, per se loquendo, illud revealare, si sperat Matrimonium impediendum.

Denuntiationes ex praescripto Ritualis Romani Tit. de hoc Sacramento fiunt in hanc sententiam vulgaris sermone: *Notum sit omnibus hic presentibus quod N. vir, & N. mulier ex tali vel tali familiae & Parochia, Rom.* **Deo adjuvante, intendunt inter se contrahere Matrimonium. Proinde admonemus omnes & singulos, ut si quis noverit aliquod consanguinitatis, vel affinitatis aut cognationis spiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos esse, quod Matrimonium contrahendum invicem impedit, illud quamprimum nobis denuntiare debeat.**

Ubi ly Debeat, non solum significat con-
gruentiam; sed etiam ex communi conuenientiis, strictam necessitatem seu obligati-

Modus de-
nuntiandi
Matrimo-
nium, ex R. Rom.

Obligas sub
mortali ad
denuntian-
dum impe-
dimentum.

Averia.

Ubi ly Debeat, non solum significat con-
gruentiam; sed etiam ex communi conuenientiis, strictam necessitatem seu obligati-

Et hi haberent, etiam absque denuntiatione ex praecerto, ex ipso, inquam, naturali jure talenti obligationem, sed occurrentibus denuntiationibus obligantur quoque ex ipso praecerto Ecclesiae. Et si interdum Prelatus adderet praecerto, promulgando per Parochum, poenam excommunicacionis, adstringerentur etiam hanc censuram im-

Etiam jus
naturale ad
id obligat.

Injure com-
muni non
apponitur

**pede: charitas proximi & reverentia Sacra-
menti. Hac quippe obligat, ut impec-
tamus invaliditatem Sacramenti, quando
videlicet est impedimentum dirimens; illa
autem ad impedendum damnum tertii, si-
ve corporale sive spirituale, quod natum est
sequi ex tali Matrimonio.**

Hoc penna.

H h h h **Tenen-**

Quod sit il-

lud jus na-

turale.

pro illo tempore obligabitur conjux roga-
tus ad reddendum debitum, quia pro illo
tempore non potest justè exigere publi-
cationem.

266. Rogabis (inquit Sanchez sup. n. 6.) quid
dicendum sit, quando conjuges nolunt Ma-
trimonio inito, facere denuntiations, nec
illud consummare? **Navar.** Sum. Latina
c. 16. n. 38. fine, & Ludov. Lopez. I. p.
Infruct. c. 87. §. **Sed quid ne aliquid, di-**
cunt, contrahentes clandestine, & nolentes
uti Matrimonio, nec publicare, peccare
lethaliter, si alter conjux publicari petat,
vel incontinentiae periculum (addit Na-
var, & nulla est justa causa differendi pu-
blicationem) alias non peccare mortaliter
differendo per breve tempus, nisi ex ea oc-
casione sequerentur dama, & probabili-
ter timeantur, qua ex Matrimonio clan-
destino solita sunt sequi. Et placet haec
sententia. Ita Sanchez.

267. **D**icit ad me haec sententiam, inqui, facile admirero; sed non ita
restrictam. Nam si non sequuntur, aut non
timuntur praedicta aut similia dama; non
solum per breve tempus, nec solum non
mortaliter; sed nec per totam vitam, nec
venialiter peccabunt. In nullo enim appa-
ret ratio peccati; præceptum enim præ-
mittendi denuntiations, non est abolu-
tum, sed ante consummationem; vel potius
non est faciendi illas denuntiations, sed
non consummandi, nisi iis præmissis. Si
ergo decreverunt nunquam consummare,
neque est aliquid aliud periculum, non est
unde etiam sub veniali obligentur; maximè,
si aliquid inde damnum timant, propa-
landi scilicet delicti committi, contrahendo
Matrimonium, denuntiationibus non
præmissis. Haec ille.

268. Dico ergo ad propositum nostrum: vel
aliae copulae, præter primam, habent mali-
tiam mortalem ex præcepto Concilii Tri-
dentini; vel nullam habent, seclusis dam-
nibus, qua possent oriri ex Matrimonio non
publicate per denuntiations, aut aliâ viâ.
Unde tali casu non est opus aliquâ dispen-
satione Episcopi, neque Episcopus dispen-
sare potest, ut maneat occultum, quando
illa dama probabiliter timetur; quia non
potest dispensare in iure naturali, quod
prohibet talia dama.

Si autem à me queritur; an vi harum
denuntiationum teneatur, qui impedimen-
tum novit, quâmis occultum, illud reve-
late? Respondeo citius!

Disp. 11. De Contractu & Sacramento Matrimonii.

794

794. Tenentur (inquit Aversa sup.) impedimentorum confitiae ea revelare, five ipsi contrahentes volentes, vel eorum alter, habeant eorum notitiam, five sunt prorsus ignari, & in bona fide manent. Si enim habeant notitiam, vigebit obligatio charitatis & pracepti, non solum ad hoc, ut viteret Matrimonium nullum & iritum; sed etiam peccatum ipsum sic contrahere volentem, & omnia alia peccata, quae deinceps committerent, manendo in tali coniugio. Si veri in bona fide manebant, adhuc vigebit obligatio ad evitandum hoc tam grave incommode Matrimonii irriti & invalidi, & periculum peccati & scandali, si postea discant suum impedimentum. **Hæc ille.**

Addo ego: & ad evitanda peccata materialia fornicationis, antequam discant suum impedimentum. Nam lex fraternalis correptionis obligat ad impedienda peccata, etiam materialia tantum, maximè contra ius naturæ, quantum commodè fieri potest.

Nec obligamur dumtaxat ad evitandum seu impediendum Matrimonium invalidum, sed etiam illicitum; & id est non solum debemus denuntiare impedimenta dirimentia, sed etiam merè prohibentia, ut habet communis doctrina. Quam ibidem tradit Aversa in fine dicit. **Ibi:** Debent denique revelari non solum impedimenta dirimentia, cum quibus nullum & iritum est Matrimonium; sed etiam merè prohibentia, ut poti simplicis castitatis seu Religionis, sponsalitiae promissionis alteri factæ, & si quæ sint alia. Nam licet ex iis impedimentis non immineat nullitas Matrimonii; imminet tamen peccatum contrahentium, aut etiam injuria tertii, quod totum vitandum est; quamvis non tanto rigore & cautela in his procedendum sit, sicut in impedimentis dirimentibus.

Sed, inquit aliquis, si ius naturale obliget ad detegenda impedimenta, ad quid praecipuum Ecclesiæ? Cur nequeat dici, denuntiationes solùm ad hoc ab Ecclesia institutas esse, ut homines sciant hic & nunc suam obligationem naturalem denuntiandi, & non ut de novo obligent? Sanè non sunt multiplicanda peccata mortalia sine necessitate: & verba denuntiationum sic commode possint intelligi, ut ly *Debeat*, solum significet obligationem naturalem, ut sensus fit: *Illa quamprimum nobis denuntiare debeat*, ex jure naturali jam explicato. Nunquid in aliquo casu obligat ius Ecclesiasticum, in quo non obligat ius naturale? Ad quid ergo illa multiplicatio praceptorum in eadem materia, & ex eodem motivo?

Respondet: ut firmius homines obli-

get ad detegenda impedimenta, ad quid praecipuum Ecclesiæ?

Cur nequeat dici? Paludanus quidem

27.9. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

ri. Sed alii communiter docent, ut ab ini-

merito, quia adhuc preferentur

proximi & validitas Sacramenti. Atque

generaliter est, secretum non obligat

damno tertii, quod sanè hic immi-

795. 1. a. 3. c. 9. indicavit humana-

tantum secretum, quod non plus obligat, quam juramentum secreti servandi; imo dicunt Aliqui, non obligare majori vinculo, quam alia secreta naturalia, ut cum Aliis, quos citat, docet Navarr. Sum. c. 18. n. 55, ubi haec scribit.

Dixi: *Sacramentum*, quia oportet esse talem, per quam peccatibus vere confitetur peccata tua; non autem sufficit dicere: *Hoc tibi dico in Confessione*, iuxta Innoc. Panorm. & communem, etiam genibus flexis, & signo Crucis fronte signata id fieri, absque proposito confitendi peccata, & Absolutionem accipendi; quia talis detractione non est Sacramentalis, nec majori secreti vinculo obligat, quam aliud extra Confessionem determinatum, ut recte determinat Sotus, & ante ipsum clarissimus Cajetanus, quem illi non refert; cuius rei ignorantia multi graviter errant, & eis, quibus detegunt, ingerunt scrupulos, an debeant illa detegere, dum super eis denuntiandi fertur excommunicatione, vel ut testes coram Judge fistuntur, vel urguntur necessitate denuntiandi, eò quod sunt Reip. aut proximo permiscens. Hæc ille. Quæ bene notanda sunt pro praxi.

Uèt etiam quod ait Sanchez lib. 3. disp. 13. num. 3. Ut monitione secreta non profit, non satis est semel fieri, & non prodeesse; sed oportet iterum atque iterum eam adhiberi, quamdiu prudentis arbitrio speratur correccio per illam, ut tradit D. Tho. 2.2. q. 33. a. 8. ad 1. ibi: *Et idèo aliter dicendum est; quod post admonitionem secretam semel vel plures factam, quamdiu spes probabiliter habetur de correctione, per secretam admonitionem procedendum est.*

Quod si objicias: expectatis his monitionibus occultis, sèpè evenire posse, ut transeat terminus in edictis propositus ad denuntiandum. Dic, terminum illum non incipere, quoque adhibita correctione fraternali debitam, inventariam eam minimè prodeesse. Quod tamen intelligendum est, nisi periculum sit in mora; quia v. g. prius inhibetur Matrimonium, vel fur, qui denuntiandus est, fugit, vel consumet rem ablatam, & non erit satisfaciendo. Hæc ille.

Sed quid, si aliquis solus sciat impedimentum, nec possit per alios testes probare? Tenetur (inquit Averfa sup.) impedimentum detegere. Major quidem in 4. dist. 21. q. 2. a. 3. & Suppl. Gabrieli dist. 28. q. 2. a. 3. hoc negare videntur; & sequitur Pontius lib. 5. cap. 34. & approbat Diana part. 3. tract. 4. resol. 221. Sed apud Alios est res certa: quia nimis rursum velanti in hoc casu, & ex mandato Ecclesiæ, non incumbit onus probandi: & ad Parochum seu Praelatum spectabit prospic-

cere, quidnam faciendum sit. Et sufficiet etiam unus ipse testis sive denuntiator ad impediendum Matrimonium, ut habetur cap. *Præterea*, de Sponsalibus. Ita hic Author probat suam sententiam.

Addo ex Sanchio supra num. 2. ubi doceat eandem sententiam: *Tenetur quilibet, saltem Superiore præcipiente, detegere peccatum, inferent tertio damnum,* ^{279.} *Alia probatio.* ^{Sanchez.} *D. Thom.*

Circa ea, que alter (id est, extra Confessionem) homini sub secreto committuntur, distinguendum est. Quandogue enim sunt talia, que statim, ut ad notitiam hominis venerint, bono ea manifestare tenetur, puta si pertinent ad corruptionem multitudinis spiritualis vel corporalem, vel in grave damnum aliquam personæ, vel si quid aliud est hujusmodi, quod quis propalare tenetur vel testificando vel denuntiando.

Ex hoc autem quod impedimentum non detegatur, sequitur grave damnum: si enim sit impedimentum dirimens, manebunt conjuges in perpetuo concubinatu, filiique erant illegitimi: si autem sit folum impidiens, est gravissima injurya Sacramenti Matrimonii, quod cum peccato lethali contra Dei & Ecclesiæ initur statuta.

Præterea: hæc denuntiatio non tendit ad punitionem criminis admissi; sed ad vietandum, ne admittatur: ergo quævis denuntians probare nequeat: nec suum testimonium sufficeret ad impediendum, tenetur denuntiare; quia aperiet Praelato viam, ut diligenter inquirat de impedimento, & curet ipsos contrahentes tum monitionibus, tum etiam terroribus retrahere, ne tacito impedimento Matrimonium ineat. Ita Sanchez.

Sed quid ad hæc Pontius? Primo (inquit sup. n. 6.) si contrahentes sunt in bona fide, ^{Pontius pue} neque existimant subesse impedimentum; ^{tat, non esse} nulla est ratio, quia suadeat eum, qui solus novit impedimentum, manifestare debere; ^{revelandum} ^{impedi-mentum quando} ^{contrahentes} ^{sunt in bona} ^{fide.}

At in hac specie nullum est peccatum, quod vitetur, neque damnum, quod inferratur; quia contrahentes sunt in bona fide, & idèo non peccant contrahendo; Matrimonium etiam Ecclesia censebit validum, prolesque nascetur legitima, cum sit suscepita bona conjugum fide ex Matrimonio, in facie Ecclesiæ contracto; neque infertur injurya Sacramento, cum ibi non sit Sacra-

men-

796 Disput. II. De Contractu & Sacramento Matrimonii.

mentum. Ergo nullum est peccatum, quod vitari debet, nullum etiam damnum imminet, quod repellere necessarium sit, ejus autem testis dictum non sufficere, dicam modò.

Citat pro se
Em Sa.

Atque ita hanc partem in eo casu, quo conjuges ignorant impedimentum, docet Emanuel Sa verb. Matrimonium, n. 23. ibi: Quidam putant, crimen occultum tacendum. Ego potius dicere, tacendum, si illi bona fide contrahant, impedimentum nescientes.

282. Deinde (prosequitur Pontius n. 7.) etiam si contrahentes sint in mala fide, & illis non sit impedimentum, & illud non est ortum ex peccato; quoties ille, qui novit, putat probabiliter non profuturum, non tenetur revelare; quod etiam docet Emanuel Sa expressè in hac specie d. n. 23, in fine ibi: Et quidem qui putat non profuturum, non debet revelare. Cujus ratio desumitur ex generali doctrina in materia de correctione fraterna, quod quando non speratur profuturum, cessat denuntiationis & correctionis obligatio. Hucusque Pontius.

283. Placuit cessa denuntiationis obligatio; & idem in Conclus. addidi illam particulam: Si sperat Matrimonium impediendum. Et ratio est: quia alia frustrane efficit denuntiationem, & ita actus otiosus; ut proinde tali casu finis legis cesseret non solum negativè, sed etiam contrariè; maximè quando ex illa denuntiatione sequitur infamia tertii. Quod autem non possit sperari Matrimonium impediendum, quando unus tantum novit occultum impedimentum, hoc probandum restat Pontio.

Audiamus ipsum sup. n. 8. Quod si quis dicat, unus testis denuntiationem profutram, quia impediatur Matrimonium, cum unus testis sufficiat ad impediendum. Contrà, inquit, est: quia id non potest esse verum in casu, de quo loquimur, quando impedimentum non est ortum ex peccato.

Videtur Pontio quod non, quando impedimentum non est ortum ex peccato. Probatur ex c. 47. de Testibus. Lices ex quodam, de Testibus, ibi: Non utique ab uno, cum non sufficeret ille, si viveret, sed duobus ad minus. Et infra: Cum secundum ordinem solum judiciorum non sufficiat unus testis assertio, nisi alii etiam adfiant administrula, quae ponimus in hac specie non esse. Ergo ob iustum impedimentum non repelleretur, & ex consequenti nullius erit effectus ejus testis depositio.

284. Quod si rursus dicas; non probari consan-

guinitatem ad dissolvendum Matrimonium unico teste, bene ramen ad impedientium, & xta textum in c. Super eo, de Testibus, ibi: per illa vero quæstione, quam fecisti, en modo coniungenda non sit vero, pro eo, quod si sit alterius eos esse consanguines coniungenda. Respondemus, quod si non est firmatum matrimonium inter eos, matre asseverante, non consanguineos, non debent coniungens. Ego non existimo, neque ad impedientium, facere unicum testem; quamvis ex oppositus Multi colligant.

Nam textum illum ego accipio, non folius matris testimoniis, sed de illis aliis administrulis, quæ post eam textum, diligens Episcopi inquisivit. Si enim nulla alia inventa essent, deinde non impediatur Matrimonium: proinde enim species illius cap. tantum exigebat, non sufficeret: nam quæstio fuerat Pontifici propriæ. Alterius coniungenda non sit vero, pro eo, quod si sit alterius eos esse consanguines coniungenda. Ergo species seu folium illud cap. non tantum exigebat, matrem accepte esse testem, sed folam matrem, siue alia administrulam, & ab aliis interiori inquisitione Episcopi, de quibus eo capite nulla fit.

Quæ si vera forent, faci emendationem ipsius sententie; sed quia dubium resuratur, ideò oppositam sententiam presumam judicio. Equidem quod in prima species illius cap. tantum exigebat, quæ ex verbis allegatis sup. non sufficeret: nam quæstio fuerat Pontifici propriæ. Alterius coniungenda non sit vero, pro eo, quod si sit alterius eos esse consanguines coniungenda. Ergo species seu folium illud cap. non tantum exigebat, matrem accepte esse testem, sed folam matrem, siue alia administrulam, & ab aliis interiori inquisitione Episcopi, de quibus eo capite nulla fit.

Et aliundè hic Author nullum pro se fert aliud jus, quæ dictum est. Littera quodam, quod expressè loquitur (ut enim ipse non diffidetur) de dissolvendo Matrimonio jam contracto, sic enim constat: Tolerabilis enim est, aliquis contractum dimittere copulatos, quæ singulis legitimè, contra statuta Domini separari. Secundum autem est apud Omnes, plus regum Matrimonium contractum dissolvendum quām ut contrahendum impediatur.

Hinc dicto cap. Super eo, in hoc dicitur (inquit Pontifex Alex. 3.) Matrimonium firmatum, non debet sine plurimi processu dissolvri. Ubi Gloss. verb. Firmatum. Ide est, contractum per confessionem missam a presenti, tunc enim separari non posset nisi unus testis. Atque hec de impedientium consanguinitatis, quod non est ortum ex peccato.

Sin autem oratur ex peccato, misericordia (inquit Pontius sup. n. 10.) certius est, non teneri revelare, siue contrahentes habent in bona fide, sive scimus, & non speramus.

P
Sacra
pa
E

cos admontos à Matrimonio contrahendo confessuros.

Quam partem sic distinguo, & probo; vel illud impedimentorum ortum est ex peccato ejus, qui novit; pone enim aliquem Sacerdotem ex diversis feminis duos suscepisse liberos, masculum & feminam, & illos, ignatos impedimenti, postea velle contrahere, quod impedimentum, matre defuncta, solus patet novit, non tenetur manifestare impedimentum consanguinitatis inter illos con- trahentes. Neque video, quā ratione compelli possit ad ejus manifestationem.

Sic enim confusè diceret, se scire illos esse consanguineos, non indicans, quomodo aut quā ratione id sciret, & unde ea conjunctio laganum proveniret, nullius planè momenti est testimoniorum illud in re adeò gravi, neque Iudeus Ecclesiasticus admireret, neque justè posset admirere. Testis enim, de consanguinitate deponens, non reddità ratione sui testimonii, inutilis est, & nullius prorsus momenti, iuxta generalem doctrinam, receptam in materia de testibus. At signum & distinctè eorum cognitionem expōnere, suo peccato non explicato, non potest. Eum autem ad id peccatum detegendum compellere, nulla admittit ratio; neque enim me, nullā infamia laborantem, prōdere te- nore, ex communi receptaque sententia, et si interrogari: si enim omnes excusat aliquem, quando ex manifestatione timetur scandala- lum, cur hic non escularit, quando ex manifestatione oritur sua propriæ infamie periculum?

Idem dico; si femina ex proprio filio fi- lium suscepisset eo ignorantē, & cū illa vellet contrahere, quā simul erat filia & so- ror ob nefariaν conjunctionem, non tene- tur mater manifestare, ut docuit in hac spe- cie Paulus Comitolum lib. 1. Rep. moral. q. 112. Adde etiam; eam impudentissimam feminam, de suo scelere confessam, & igno- minia sordibus contaminassimam, à Judi- ce Ecclesiastico debere repellē, & ejus testi- monium explodi, iuxta textum in cap. Inter- dilectos, 8. de Donation. & Glossam ibi. Hucusque Pontius.

Subscribo verba d. textū: Attendentes igitur, quod fratres & patroni S. Allucii pro- se, immo patiū contra se turpitudinem allega- bant; videlicet perjurium, excommunicatio- nem & fraudem, non utique contra ipsos, sed ab ipsis commissam, & intelligentes, donationem ab eis hospitalaris factam, param ac simplicem existisse: quia non deceptoribus, sed deceptis ju- ra subvenient: unde per ea quae superius pro- posita sunt, se contra factum proprium legitimè defendere non valeant: hospitale praeeditum, cum pertinentiis suis, hospitalaris sancti Se- pulchri adjudicare curavimus.

Ubi Gloss. verb Turpitudinem allegabant, 290. sic av: Arg quād allegans turpitudinem suam, Allegans non est audiendus, C. de Servo, pīg. da. ma. Si turpitudinē suam non est audiendus, C. de Revoc. donation. Cūm profitearis, C. de Transact. Transactio- nità, ff. de Legat. 1. l. Si servus plurimum, § 1. 15. q. 3. Nemini, & sup. de Concess. pīb. Cūm lūpē quēstione, & sup. de Testib. Sicut. Arg. contra. Cod. de Lib. cau. l. 1. & l. Interrogatam, & 35. q. 3. Extraordina- ria, & sup. de Rejudic. Lator, & c. Consan- guinei. Solū Generale est illud, quod allegans turpitudinem suam non auditur, ff. de Condit. ob turpem cau. l. 2. & 14. q. 5. Non sane, Arg. nisi ubi veritutē periculum anima: ut in cap. Lator, & c. Consanguinei, vel nisi propo- ter favorem Ecclesiae, 35. q. 9. Quod quis comimit; vel favore libertatis, ut in l. Inter- rogatam Ita Gloss.

Quam si dispiceret voluisse Basilius, po- tius sibi contrariant, quād faventem repe- rirent. Nam in casu nostro agitur de pericu- lo anima contrahentium, sive de evitando peccato, saltem materiali. Et idē in casu nostro auditur allegans suam turpitudinem; arg. c. f. de Sponsal. sequentis tenoris: Pra- terea de muliere, que à viro impetratur, cuius consanguineus cum ea se deliquerit proponit: sed hoc publice confiteri recusat propter metum & potentiam mulieris: Taliſter respondemus, ut Matrimonium ipsum fieri (nisi juramentum intervenisset) districte prohibeas, ne deterius inde contingat.

Ubi Gloss. in propositione casū: Nota, inquit, quod Matrimonium ad dictum unius impeditur, ne contrahatur: sed si juramentum intervenisset, propter dictum unius non impeditur. Ille autem unus in specie hujus cap. allegabat propriam turpitudinem; ergo propter dictum unius, allegantis propriam tur- pitudinem, impeditur Matrimonium, ne contrahatur, nisi juramentum interveni- feret.

Sed quid ad hanc Pontius? Suprà n. 11. 292. dicit in primis: ex eo textu non colligi te- neri manifestare propriam turpitudinem, Prima resp. Pontii ad d. cap. 12. sed fecisse narratur. Potuit ille etiam cum infamia sua facere, quod non negamus; sed negamus teneri.

Secundū dicit: ex eo capite sine suffi- ciente fundamento collegisse DD. eam senten- tiā. Quia, inquit, ut recte monuit Cujacius en loco, inhibetur Matrimonium ibi à Pontifice ea ratione, quam etiam Alex. advertit; quia quod minus cognatus ille rem in vulgo proponeret, & testibus probaret, metus obstitit, & potentia mulieris, à qua sibi timebat; alioquin id palam divulgatu- rus erat: & pro eodem esse debet, ac si di- vulgasset, qui voluit quidem, sed non potuit sine periculo. Itaque non ille solus no-

H h h h 3 vit

vit impedimentum; & ideo non sumus in eadem specie.

293. Tertiò dicit : ex eo capite adhuc non col-

Tertius. Tertius. Et si capite auctoritate non colligi, in omni caso sufficere unum testem ad impediendum, cum dicat Pontifex id servandum, nisi juramentum intervenienter. Quasi si juramentum intervenieret, nolit unus testimonium accipi ad religionis juramenti obligationem convellendam. Quamvis & ea verba quomodo accipienda sint, monet ex Hostiensi Cujacius ibidem. Quare cum ex una parte obster honor proximi, & ex alia non fit ius aliquod, statuens, unus testis dictum sufficere in impedimento turpi, licet posset in jure statui, quod sufficeret, ut dixit Farinacius q. 63 de Testibus, ideo censetur non teneri manifestare. Hanc tenus Pontius.

294. Ego autem quero: Quis docet, teneri
Non tenetur manifestare cum periculo suæ propriæ fa-
mæ? Sanchez sup. n. 4. ait, intelligendam
fore suam doctrinam, nisi impedimenti
dimicentum confidit timeat probabiliter magnum scandalum ex denuntiatione; tunc enim, inquit,
licet probare possit, & mandatum denuntian-
di sub excommunicatione latum sit, non te-
netur denuntiare. Et quis dubitet, quin
idem dixisset in casibus suprà atlatis, quan-
do præter scandalum est periculum maxi-
mæ infamiae propriæ.

Aversa. Audite Aversam sup. (ubi docet sententiam Sanchez, ut vidimus) Non teneretur, inquit, revelare, qui prudenter timeret sequiturum sibi maximum detrimentum, aut magnum scandalum inter alios, ut advertit Navar. Sum.c.22.n.83. Quia lex caritatis, aut preceptum Superiorum, non obligat cu tanto dispendio sui vel aliorum, ut ex propriis locis in universum supponimus. Hæc ille. Nec ullibi oppositum docet Sanchius.

295. Et ideo in Conclusione posita est illa particula: *Per se loquendo*; quia per accidentis fieri potest, ut quis non teneatur denuntiare; quando scilicet non potest id facere absque notabilis suo incommmodo, aut aliorum scandalo. Unde in hac materia omnino dispendiæ sunt regulæ charitatis & correctionis fraternæ, & secundum eas operandum.

Regula correctionis fraterna. Quæ autem sint illæ regulæ, non spectat ad hunc locum discutere. Suppono unam ex illis esse; peccantem, etiam ex ignorantia invincibili, tam juris naturalis, quam positivi; item ex ignorantia facti contra jus divinum vel naturale, à quolibet corripiendum fore, vel potius instruendum; si spe-retur fructus, qui incommode securis pre-valeat.

Ex qua utique regula clare sequitur; impedimentum in casu proposito detegendum esse, tametsi contrahentes procedant bona fide; eo semper salvo, ut dictum unius testis

Sacramento Matrimonii.
sufficiat; quamvis enim tunc
peccatum formale, quod vitare
tamen aliquod peccatum mater-
rum est; & cum tempore fieri po-
jam est peccatum materiale, si
cedente aliunde notitiae impedi-
Matrimonii invalidi.

Quod autem Pontius sup. dis-
infertur *injuria Sacramento*, cu-
Sacramentum, non valet; nam
retur, quod etiam non fides in
mento, quando malâ fide contri-
erit, tunc ibi non sit *Sacramen-*
to; fiat *injuria Sacramento suffi-*
cientia, quoniam ponatur extre-
mentalis, quæ communis *zalige-*
verum Sacramentum, cum tam
non sit *Sacramentum*. Perinde
tur *five bona fides*, *five malâ fide*,
trahere, nisi quod minus incon-
possit excusare à denuntiatione,
nâ fide contrahitur.

Et consimiliter eadem interdic-
tatio, sive impedimentum sive ap-
cato, sive non; si æquè communis
pedimentum denuntiari, & spe-
lis fructus. Posse autem speciem ap-
fructum, etiam dum denuntiatur
mentum turpe, puto fas illigere.
12. de Sponitibus, nisi forte jure
intervenisset; quippe tunc volum
Alex. 3. ut religio juramento prevalere
etio unius testis. Et ideo unus testis
tenetur denuntiare, qui non peccat
etius: secus quando non intervenerit
mentum, & posset denuntiare linea
suo incommodo, & aliorum scandalis.

Enimvero quod ait Pontius lup.
non ille felua novis impedimentis,
sumus in eadem specie, plane corru-
deremus longe distincta esse, velle
divulgare, & auctu aliquid divulgari
ex sola voluntate divulgandi non
impedimentum cognoscere, unde
no clarius est. Quamvis ergo in impo-
textus, cognatus divulgaretur impo-
nis metus obstituerit & potest
equidem non divulgavatur, & id
lus noverat impedimentum; ac per
mus in eadem specie.

Denuntiasse itaque narratur, ut
tuit id facere, quia forte potius
quod habebat ad propriam famam
non tenebatur, quia non tenebat
juri suo. Neque DD adferunt illud
ut probent obligationem proximi
ut probent, unicum testem allegant
priam turpitudinem, in tali calo-
dum: quo concessio teneret denuo
propria infamia eum excuteret, et
scandalum.

Præterea: si conscientia impedimentum occulta, novit contrahentes impetrasse dispensationem occultam pro conscientia foro, non tenetur denuntiare. Quia eo tendunt ha- denuntiationes, ut peccatum, Matrimoniique nullitas vitentur, sed illi validè & absque peccato possunt contrahere; & in foro conscientiae perinde est, ac si impediti minimè efflent ergo non tenetur denuntiare. Ita Sanchez sup. n. 8. & Alii communiter.

Si autem (inquit Avers. sup. §. Nec tenebitur) impedimentum esset apud alios notum, ita ut possit successu temporis per alios determinari in foro Ecclesiæ; tunc adhuc ille deberet revelare: quia cum talis dispensatio non proficit in foro externo, imminaret periculum disolvendi in iudicio tal Matriomonium; quare oportebat antea revelare impedimentum, ac etiam in foro externo de remedio providere. Hæc ille.

Et ante illum Sanchez cum Aliis, quos citat, disp. 14. n. 4. ubi quærens, quid dicendum sit, si is, qui vult contrahere, interrogatur de impedimento occulto, dispensationem impetrasset pro foro conscientiae? Responder: Dic: non teneri fateri impedimentum; quia judex, dum nulla est probatio, solum habet ius interrogandi, quod peccatum viter; in hoc autem casu non peccant contrahentes: ergo dum impedimentum ita occultum est, ut plenè probari non possit, non tenetur illud fateri: nec probatur plenè unico teste: is enim solum plenè probat, quando agitur de peccato vitando, ut dixi lib. r. disp.

71. n. 1. & 7. quod hic non contingit. Si tamen esset publica vox de illo impedimento, aut concurrenter alia requisita, ut judex juridice roget, idque constaret volenti contrahere, teneretur fateri veritatem: quia cum illa dispensatio nullo modo proficit pro foro externo, judex, etiam conscientia illius dispensationis, juridice interrogaret: ergo cum juridice roget, & non ex falla præsumptione, tenebatur contrahens fateri; alias lecula ignoranter daret bellum, utrumque justum. Hæc ille.

Quæ autem contrahentis, eadem est ratio tertii, qui novit impedimentum, ut patet. Et quæ tertii, eadem, imò major videretur esse ratio contrahentium; nam agitur de ipsorum peccato in futuro vitando, unusquisque enim magis tenetur vitare peccatum in se ipso, quam in alio, quippe charitas incipit à se ipso.

Hinc si contrahentes interrogentur ab Ordinario, an aliquo impedimento ligatis sunt, quantumvis impedimentum occultum sit, & infamatorium, tenentur fateri veritatem cum propria infamia; nisi, sicut mox dictum est, obtinuerint dispensationem pro foro conscientiae, vel certè bono modo, salvâ

suâ famâ, à Matriomonio velint abstinere, ut Sanchez docet Sanchez suprâ numero 2.

Quamvis enim, nullâ præcedente infamia, illegitimè quis interrogetur, quando agitur de criminis puniendo, juxta cap. Quæliter & quando, de Accusat. ibi: Legitur in Evangelio quod villicus illi, qui diffamatus erat apud dominum suum, quasi diffiperet bona ipsius, audivit ab illo: Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuae, jam enim non poteris amplius villicare. Et in Gen. Dominus ait: Delendam & videbo, utrum clamerem, qui venit ad me, opere compleverint. Ex quibus autoritatibus manifeste probatur; quod non solum cùm subditus, verum etiam cùm Prælatus excedit; si per clamorem & famam ad aures Superioris per venerit, non quidem a malevolis & maledicis, sed a providis & honestis; nec semel tantum, sed sepe; quod clamor innat, & diffamatio manifestat, debet coram Ecclesiæ Senioribus veritatem diligenter persecutari, ut (si rei poposceris qualitas) canonica difficultas culpam feriat delinquentis: non tanquam idem sit accusator & judex, sed quod denuntiantem famâ, & deferente clamore, officiis sui debitum exequatur.

Item cap. Inquisitionis, eod. ibi: Ad hæc Et cap. 22. respondemus, nullam esse pro criminis, super quo eod. aliquâ non laborata infamia, seu clamor/a insinuatio non præcesserit, propter dicta hujusmodi puniendum: quinmo super hoc depositiones contra eum recipi non debere, cùm inquisitio fieri debet solummodo super illis, de quibus clamores aliqui præcesserunt.

Quamvis, inquam, hæc se ita habeant, 302. quando agitur de criminis puniendo; secundum Secus quando agitur de delicto in futurum vitando, prout agitur imprefectionum. Si quidem tenetur Ordinandus interrogatus pandere vitium occultum, quod reddit ipsum incapacem Ordinis; ut si sit irregularis, vel erraticus defectum patiatur, aut ab Ordinibus desistere teneatur; arg. cap. Nisi cùm pridem, de Renunt. ibi: Licet irregularitatem hujusmodi non potuerit subducere.

Ubi Gloss. verb. Non potuerit, inquit: Id est, non debuerit de jure tempore sua examinationis, & sic est arg. quod illud dicimus posse, quod de jure possamus, 22. q. 2. Faciat: & arg. sup. de Ref. Sacerdotiis; sed debuit confiteri, altem in secreto, sup. de Elect. Imo aut. ibi: Qui sponte & humiliter suum malum confiteri reatum, quam laesa conscientia thronum consondere pastoralem. Ubi Gloss. verb. Reatum, inquit: Id est, defectum sive impedimentum, quia est non sit nota delicti, est tamen nota defectus, impedientis promovendum.

Adde, quod ex Concil. Carthag. 4. referatur cap. Ex paenitentibus, dilt. 50. Deponatur, Et cap. 55. quia & Ordinationis tempore non prodidit. Ergo similiiter, volentes contrahere Matrimoniū,

800 Disput. II. De Contractu & Sacramento Matrimonii.

Innot.

Audiamus Innoc. c. 1. de Postul. Prælat.

n. 5. Quando, inquit, fit inquisitio contra promotum, ut puniatur, tunc non licet absque infamia procedere, & in hoc casu loquitur cap.

Qualiter & quando, ad Accus. Quando au-

tem contra promovendum, ne promoveatur in-

dignus, non requiritur infamia, sed debet Su-

perior ex officio inquirere, cap. Cum nobis, de

Electione. Ergo cum in nostro casu Ordina-

rius non inquirat de impedimentis, ut puni-

at contrahentes; sed ne indigni contrahant,

juste absque infamia, & alia informa-

tione procedit; & consequenter tenetur ipso

propalare impedimentum, quantumvis

occultum, aut a Matrimonio desistere.

Et ita ante Sanchium docuit Henriquez

lib. 10. de Sacramento Ord. cap. 18. n. 2.

in Comm. lit. D. & post Sanchium docet

Pontius c. 33. n. 1. & probat ex hac gene-

rali doctrina: Quia quamvis nullus debeat

rogatus, etiam sub juramento, crimen suum

manifestare, quando proceditur ad poenam,

nisi contra ipsum fuerit semiplena probatio;

quia nullus debet esse primus testis contra

seipsum, hoc enim nimis durum videtur:

tamen quando Judex procedit ad cognitionem

impedimenti Matrimonii, vel electionis,

vel Ordinis; quia inde sequentur damna

contra Religionem, vel castitatem, vel

juritatem, si quis illegitime contraheret, vel

eligeretur, vel etiam ordinaretur; sed quod

Matrimonium vel electio nulla esset, & Ordinatio irrita, eo modo, quo jura eam irritam dicunt; quisque debet, etiamsi non in-

terrogetur, manifestare impedimentum;

aut ita se gerere, ut nullo modo fiat tale Ma-

trimonium vel electio vel Ordinatio: nisi

enim impedimentum detegatur, sequentur

multa damna, quæ unusquisque deberet

evitare etiam cum infamia propria; siquidem

poterat aliunde omnia illa impediens, si ad

tae Matrimonium aut Ordinationem, vel

electionem non procederet. Quare sibi im-

putet, quod se in eas redegerit angustias.

Hæc ille.

Igitur quod dicit Chrysostomus in epist.

ad Hebreos (& refertur diff. 1. de Poenit.

c. 87.) Non tibi dico, ut te prodas in publicum,

neque ut te apud alios accuses, intellige quando

proceditur ad punitionem, ut hæc vi-

veniam peccati obtineas; sed tunc soli Sa-

cerdori in foro Sacramentali se tenetur pec-

cator proderet; secùs quando Judex non vin-

dictam, sed vitare peccatum intendit, prout

contingit in nostro casu.

Quod autem docet Bartolus l. 2. n. 3. C.

Si servus aut libertus, l. 10. Judicem infamem,

interrogatum, an habeat aliquod im-

pedimentum, non teneri vitium occultum, fateri, accipiendo est (inquit Sanchez) in qua n. 5.) quando impedimentum est tale, ut infamia occultum non impedit exercitum, & interroga- infamia occulta Judicis contingit; tunc mactate occultum, & impedito occulto.

Quid ergo, inquis, faciendo, qui in matrimonialibus dispensationibus interrogantur contrahentes, an se carnaliter noverint, cum infamati de hoc minime nec aliter confer?

Respondeo: si dispensatio subrepente tacitâ copulâ (ut Multi docent) contrahentes tenentur eam fateri; aut certe non dispensatione. Ratio patet; quia magis ridiculè interrogantur, non ut ipsi possint sed ut impedianter uti dispensatione obreputantur, & invalidè contrahere. Si autem dispensatio valeat, etiam copulâ (ut Aliqui sententia) nulla est obligatio, cum non interficiantur; quia tunc non possunt interficiantur, ut patet ex dicta in hoc libro. Antea, che sup. n. 3. & Pontius f. 1. p. 3.

Illud quasi pro corone adducatur, qui impedimentum novit ex fide astute, qui quidem audirent à persona hæc digna, & quæ sit omni exceptione major, non habent non denuntiant, manifestare; quia non ex auditu habita à fide digna, & omnem exceptione majoribus, est vera notitia fiduciae faciens; poteritque Prelatus persona hæc dignam, à qua denuntiant audiri, ejuisque testimonium accipere.

Sin autem persona, a quibus audivit, non sinit fide digna, graver, non suspicere, aut omni exceptione majori, non tenetur manifestari; quia hujusmodi testimonium auditu nullum est, arg. cap. Lxxviii quod de Testibus, qui textus loquuntur in cognitione consanguinitatis, que est innotescunt Matrimonii, & sic locutus super hos recipientur de cetero quodcumque, cum iam quartum gradum probato recusat, nisi forte per personas graves existente, fides sit merito adhibenda, & ante merito res significata didicieren ab antiquiorum modis suis, non unique ab uno, cum nos legimus, si vivoreret; sed duobus ad minus, nec in minoribus & suspectis, sed à fide digna & omnem exceptione majoribus; cum sati videretur aliquid, illas admittere, quorum repellentur utores.

Similiter non tenetur denuntiare, non recordatur, à quo vel à quibus audiret, vel audiret à persona, nihil certum sciret, quia res de auditu alieno non deponuntur, à quibus audierint, nihil probant, & inservit est eorum testimonium, ac nullus momentum est innumeris citatis (inquit Pontius sup. doc.

R
Sacra
pa
E

304.

Hanc semel-

tiam præter-

Sanchium

docens Hen-

riquez &

Pontius, Pro-

batio Pontii.

305.

Explicatur

D. Chrysost.

310.

Vñ G. do-

rina Bar-

toli.

Sed neque ex c. fin. de Clandest. Desponsi. 311.
quod defumptum est ex Concil. Lateran. & cap. fin.
cuius vestigia inhaeret Trid. hujusmodi ne-
cessitas colligitur; quin ex eo à contrario
sensu oppositum stabilitur: nam in princi-
pio textus his verbis instruitur Parochus:
*Cum autem apparuerit probabilis conjectura
contra copulam contrahendam, contractus inter-
dicatur expresse. Ergo cum non opponitur
impedimentum, non est, cur interdicatur,
sed potest statim Parochus illud celebrare.*
Et quid mirum, cum officium Parochi sit,
ministrare Sacraenta suis oibis?

Sic docet Gutierrez Pract. questionum Gutierrez.
lib. 2. q. 8. n. 9. ibi: Ergo si factis prædi-
ctis denuntiationibus, predictum impedi-
mentum, nempe, quod mulier illa, que mo-
dò contrahere vult, fuit priùs alteri nupta,
non opponatur, ipsaque sit certa de morte
viri, poterit secundò nubere absque licentia
Ordinarii, etiam juxta dictum Concilium.
Intelligit Concil. Trid. Hunc Auctorem &
Alios, quos citat, sequitur Sanchez sup. disp.
15. n. 2. estque sententia communis.

Quid ergo, inquis, si opponatur impedi-
mentum? Respondeo ex d. c. fin. Interdicatur
expresse (a Parochio) donec quid fieri debeat sa-
per eo, manifestis confiteris documentis.

Et infra §. fin. Sanè si parochialis Sacerdos
prohibere contumelie &c. Ergo supponit Pa-
rochi esse prohibere. Quod etiam à contra-
rio sensu probatur ex Trid. sup. Si nullum le-
gitimum opponatur impedimentum ad celebra-
tionem Matrimonii in facie Ecclesiae proceda-
tur. Ergo si legitimum impedimentum op-
ponatur, ad celebrationem Matrimonii in
facie Ecclesiae non procedatur; sed Parochus
suum assentiam subtrahat, & interim dis-
cipi debet super impedimento delato, qua-
tenus subsistat.

Nunguid à Parochio? Minime, sed à Præ-
lato seu Ordinario, ut communiter notant
D. D. ed quod ly. Confiterit, quo utitur Conc.
Later. importer judicialem potestatem, cap.
Exhibit. 19. ibi: Mandamus, quatenus si ex
dictis gravaminibus, vel aliquo iporum appelle-
atum confiterit, revocato in irritum, quidquid
potest appellacionem huiusmodi inveneritis atten-
tatum, in causa ipse, juxta priorum continentia
literarum, ratione prævia procedatis. Por-
rò mandat hic Pontifex non cuiilibet priva-
te personæ, aut etiam publicæ: sed certis ju-
dicibus, à se constitutis. Itaque ly. Confiterit,
hanc habet vim, ut confitet per instrumenta
vel testes, vel aliam claram probationem.

Cum ergo Parochus careat judiciali po-
testate, non spectat ad ipsum de impedimen-
to cognoscere. Ita docet Gutierrez sup. ibi:
Si autem ad prædictas monitiones oppona-
tur prædictum impedimentum, tunc proce-
det jure optimo sententia egregii magistri

312.
Quid si op-
ponatur im-
pedimentum
Interdic-
Parochus,

313.
& Ordina-
rius videtur
an subficit.

110. **S**uppono; si denuntiationibus factis, nul-
lum legitimum opponatur impedimen-
tum, Parochum posse & debere Matrimo-
nio affilere, nullà Ordinarii licentia requiri-
tā, juxta illud Trid. sess. 24. c. 1. de Reform.
Matr. **Q**uibus denuntiationibus factis, si nul-
lum legitimum opponatur impedimentum ad ce-
lebrationem Matrimonii in facie Ecclesiae pro-
cedatur.

In quibus verbis nulla requiritur licentia
Ordinarii: ergo nec nos requiramus, nisi
forte, ubi ex alia peculiari Constitutione ea
postulatur, ut de Matrimonio vagorum ex
eod. Concil. & ead. sessione c. 7. probavimus
Sect. præced. Conclus. 12. Ex quo etiam
probatur in aliis casibus, quando nullum ap-
paret impedimentum, eam licentiam non
esse necessariam, alioquin superflū in hoc
casu Concilium id statuisset.